

izdevumi:

9 mēneši Operas sezona: apmeklē 2,250 jaunieši / tes (250 mēnesi):	
Bīletes.....	\$7,650
Sulas.....	\$1,125
Daļēji ceļa izdevumi.....	\$3,025
Administrācija.....	\$ 200
Kopsumma.....	<u>\$12,000</u>

Atsauksmes: *Johanna Benjamiņa, LNOF priekšsēde:* Rīga ir skaista un vēsturiska, teicis Kanclers Kohls. Operas brīvbiļetes dod iespēju pat lauku nomaļu skolām redzēt Rīgas skaistumus. To liecina pateicības vēstules. 2001.g. Rīgai 800 gadi. Atjaunotais Operas nams ir Rīgas lepnums.

Andrejs Žagars, LNO direktors: ar šo vēstuli vēlos izteikt Latvijas Nacionālās operas atbalstu Dr. Eduarda Upenieka iecerei vākt līdzekļus brīvbiļešu piešķiršanai skolu jaunatnei Latvijā, lai apmeklētu Latvijas Nacionālās operas izrādes. Ņemot vērā lielo interesi un atsaucību, mēs būtu ļoti iepriecināti par šī nodoma arī turpmāku īstenošanos ar Jūsu laipnu atbalstu.

9. Novadpētniecības fonda attīstība un automatizācija Cēsu rajona centrālajā bibliotēkā.

Atbalsts grāmatu un tehnikas iegādei.

Darba veicēja: *Natālija Krama, bibliotēkas direktore, Raunas ielā 1, Cēsis, LV 4100 Latvija, tālr: 4123644.*

Projekta apraksts: Cēsu rajona centrālā bibliotēka ir publiska tautas bibliotēka ar universālu grāmatu fondu, tā ir lielākā un galvenā bibliotēka rajonā. Viens no ļoti svarīgiem bibliotēkas darba virzieniem ir novadpētniecības darbs. Šeit ir iekārtota novadpētniecības lasītava, kurā tiek vākti, apkopoti un sistematizēti materiāli par novada vēsturi, folkloru, cilvēkiem, uzņēmumiem, pieminētiem utt. Fondā ir 1489 grāmatas par novadu un novadniekiem, autoru-novadnieku darbi, 754 mapes, kurās apkopoti dažādi materiāli - kopijas, fotografijas, izraksti, audiokasetes, kompaktdiski, kartotēkas. Tā ir visistākā tautas kultūrvērtība, saikne ar pagātni, kuru nedrīkstam pazaudēt nākamo paaudžu vārdā. Šos materiālus aktīvi izmanto skolu jaunatne, studenti, kā arī zinātniskie darbinieki. Materiālu klāsts ir vēl nepilnīgs, tas jāpilnveido gan ar jaunāko literatūru, gan ar antikvārijiem izdevumiem, kuri ir ļoti dārgi. Šāda lasītava ir vienīgā visā Vidzemes reģionā. Ļoti nepieciešami līdzekļi tās uzturēšanai un bagātināšanai ar grāmatām, kopijām, izrakstiem, kā arī datortehniku, kuras novadpētniecības lasītavā nav. Ar citu fondu atbalstu esam iegādājušies bibliotēkā pirmos divus datorus, kuru datu bāzēs tagad ievadam grāmatu fondu un kataļogus un citu lasītājiem nepieciešamo informāciju. Esam iepazinuši datoru izmantošanas priekšrocības un ļoti gribam turpināt automatizācijas procesu bibliotēkā.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$5,000

LR Kultūras ministrijas atbalsts.....	\$ 750
Cēsu rajona pašvaldība.....	\$ 300
Kopsumma.....	<u>\$6,050</u>

Izdevumi:

Grāmatu, disku, fotogrāfiju, kopiju, laikrakstu iegādei.....	\$4,000
Datortehnikas iegādei.....	\$2,050
Kopsumma.....	<u>\$6,050</u>

Atsauksmes: *Dzidra Olengoviča, Kultūras biedrības "Harmonija" pārstāve:* Novadpētniecības lasītavu apmeklēju, gatavojot izdošanai grāmtas par mūsu novada literātiem. Pārsteidz sakopotais bagātais materiāls. Atbalstu bibliotēkas centienus papildināt materiālu un grāmatu klāstu, kā arī iegādāties lasītavā datoru.

Astrida Zālīte, lasītavas ilggadīga izmantotāja: Esmu gandarīta par savāktajiem, atlasītajiem un apkopotajiem materiāliem, tomēr lai iegūtu pilnīgāku informāciju par novada cilvēkiem un norisēm, vēl daudz trūkst, īpaši par cilvēkiem, kuri savā laikā bija aizliegti.

10. Dainu skapja manuskriptu saglabāšana.

Atbalsts tehnikas iegādei un apstrādei.

Darba veicēji: *Imants Freibergs, 444 Grenfell Av., Montreal, QC M3R 1G5, Canada, tālr. 514-342-9192.*

Projekta apraksts: Krišjāņa Barona mūža darba rezultāts ir viņa ap 220,000 tematiski sakopotie latviešu tautasdziesmu teksti, izdoti astoņos biezajos sējumos. Katrai grāmatā nodrukātajai dainai atbilst oriģinālais manuskripts, gan K. Barona rokrakstā, gan dainu vācēju rokrakstos, kas tās iesūtīja, bieži ar K. Barona anotācijām un labojumiem. Šie oriģinālmateriāli glabājas Rīgā, Zinātņu Akadēmijā, Latviešu folkloras krātuvē (LFK), speciāli taisītā "dainu skapī". Kopš gadsimta sākuma, dainu skapis brīnumainā kārtā saglabāties neskarts. Taču no šiem neatvietojamiem oriģinālmateriāliem līdz šai dienai nepastāv nevienas kopijas, izņemot dažus vecus un nepilnīgus mikrofilmu ruļļus! Ja ZA augstceltnē izceltos ugunsgrēks, notiktu sprādziens, vai plīstu caurule, tad visi šie neatvietojamie oriģinālmateriāli varētu aiziet bojā. Ar gadu desmitiem arī oriģinālās papīra zīmītes sadzeltē, tinte izbalē, un paliek grūti salasāmas. Ir pēdējais laiks mūsu dainu oriģinālos manuskriptus glābt. Šodien projekts tiks veikts ar datortehnikas palīdzību, zīmītes ievadot datorā ar krāsu skanera palīdzību. Tās tiks uzglabātas uz optiskiem diskos un uz minikartridžām. Ar Interneta palīdzību būs iespējams dainu oriģinālmateriālus darīt pieejamus folkloras pētnieku un interesentu vajadzībām jebkur pasaulē.

Ar pirmā LF piešķiruma \$4900 līdzekļiem un aizdoto Latvijas Universitātes (LU) datoru projekts ir jau uzsākts.

LFK darbinieki ir aparāturu uzstādījuši savās telpās un projektu veiks ar LU datortehnikas speciālistu palīdzību, sadarbībā ar projekta autoru, informatikas profesoru I. Freibergu, Montreālā. No pirmā piešķiruma \$900 izlietoti minimālai datortehnikas iegādei un \$4000 atliek personāla algām astoņiem mēnešiem. Projektu iespējams nobeigt četrus gadus laikā. Nepieciešami līdzekļi darba turpināšanai. Saglabāt šo mūsu tautas senču kultūras mantojumu ir neatliekams darbs, kas ilgāk nevar gaidīt. LF dalībniekiem atkal dota iespēja šo vienreizējo projektu atbalstīt, kuŗa rezultāti būs paliekoši uz paaudžu paaudzēm, bet kuŗa nedarišana varētu būt katastrofāla.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$8,000

Citi atbalsti.....\$6,485

Kopsumma.....\$14,485

Izdevumi:

Datortehnika.....\$7,485

Personāls.....\$6,000

Biroja izdevumi.....\$1,000

Kopsumma.....\$14,485

Atsauksmes: Mārtiņš Štauers, LNAK Kultūras

nozāres vadītājs: Nav ne mazāko šaubu, ka Kr. Barona "Dainu skapja manuskriptu saglabāšana" modernajā technikā ir neatliekams pasākums. Pasaulē nav cita līdzīga kultūras vērtību krājuma, tādēļ šis projekts ir jāīsteno un jāatbalsta.

Prof. Dr. Valters Nollendorfs: Dainu skapja materiālu un citu kultūrvēsturisku dokumentu saglabāšana ir absolūti nepieciešama un neatliekama. Darba veicēji atliku likām pierādījuši savas ekspertu zināšanas šajā laukā, kā arī spējas projektus īstenot praksē. Salīdzinot ar šādu projektu izmaksu ASV, pieprasītā summa ir ļoti mērena. Iegādātās iekārtas varēs izmantot citu materiālu saglabāšanai nākotnē.

Projektu atbalsta arī Ramona Umblija, LR Kultūras ministre.

11. "Iz Linkolnas latveeschu kolonijas": Archīvu attīstīšana un mutvārdu vēstures ierakstīšana starp Viskonsinas veclatviešiem.

Atbalsts projekta realizēšanai.

Darba veicēji: Andris Straumanis, doktora kandidāts masu komunikācijā Minesotas universitātē, 630 23rd Ave NW, New Brighton MN 55112 USA, tālr. 612-636-3193; palīdzē Amandā Jātniece.

Projekta apraksts: Pirms Otrā pasaules kara ASV iebrāuca starp 30,000 un 40,000 latviešu imigranti. Lielākoties viņi apmetās lielpilsētās, reti turpinot lauku dzīvi. Svarīgākais izņēmums bija Linkolnas kolonijas Viskonsinas

štata ziemeļos, kur pirms Pirmā pasaules kara dzīvoja un strādāja simtiem latviešu. Pateicoties agrākiem pētījumiem (it sevišķi O. Akmentiņa un J. Veidemaņa darbiem), mums ir novērojumi par šīs kolonijas dzīvi. Tomēr, līdz šim nav darīts sistematisks pētījums par šo koloniju. Projekta autors jau vairākas reizes ir apmeklējis Linkolnas koloniju un ir konstatējis, ka tur atrodas reti un derīgi archīvu dokumenti. Šie dokumenti būtu drīzumā jāsavaglabā, kamēr vēl ir iespējams tos atrast. Arī ir pienācis pēdējais laiks iemūžināt Linkolnas veclatviešu otrās paaudzes atmiņas par dzīvi šinī kolonijā. Šis projekts tāpat piedāvā pirmo soli šādam darbam, proti, archīvu attīstību un saglabāšanu, kā arī mutvārdu vēstures ierakstīšanu Linkolnas kolonijā.

Projekta mērķi: 1) savākt, sakārtot un aprakstīt Linkolnas kolonijas archīvu (draudzes un biedrību protokolu grāmatas, avižu izgriezumus, korespodenci, fotografijas), noglabājot archīvu komplektus Minesotas universitātes Imigrācijas vēstures pētniecības centrā, Viskonsinas vēstures biedrībā, un Latvijas valsts archīvā Rīgā; 2) ierakstīt skaņu un video lentēs intervijas ar pēdējiem šīs kolonijas pēctečiem, noglabājot ierakstu komplektus augšminētos Minesotas un Viskonsinas archīvos, kā arī Nacionālā Mutvārdu Vēstures kolekcijā Rīgā; un 3) sagatavot un izdot pārskatu latviski un angļiski par ievāktiem materiāliem, kas kopā ar vēsturisku apcerējumu kalpos kā "ceļa rādītājs" vēsturniekiem, sociolōģiem un citiem pētniekiem.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$4,200

Fotokopēšanai, no Minesotas univ.

Imigrācijas vēstures pētniecības centra.....\$ 300

Kopsumma.....\$4,500

Izdevumi:

Alga A.Jātniecei - 210 stundas.....\$ 2,520

Ceļa izdevumi.....\$ 700

Techniskie izdevumi.....\$ 1,280

Kopsumma.....\$4,500

Atsauksmes: Daina Kļaviņa, Latvijas Valsts

Arhīvs: visnotaļ atbalsta projektu - veclatviešu arhīvus vākt ir pēdējais laiks, pie tam mums šādu arhīvu praktiski nav. Latvijai būtu svarīgāki dokumentu oriģināli.

Māra Zirņīte, Latvijas Dzīvesstāstu pētnieku apvienības priekšsēdētāja: Iepazinusies ar Andra Straumaņa iepriekšējo veikumu, priecājos atbalstīt viņa nodomu, jo solītais rezultāts būs nozīmīgs ieguvums tālejošiem tautas dzīves pētījumiem par pārvērtībām, kas norisinās ar latviešu diasporu svešā vidē.

12. "Dzīvesstāsti Latvijā un trimdā - mutvārdu vēstures ekspedīcijas, apmācības un apstrāde.

Darba veicēji: Dr. Maija V. Hinkle, 117 Northview Road, Ithaca, NY, 14850, USA, tālr: 607-273-1319; pārējie autori: Māra Zirnite, prof. Paulis Lazda.

Projekta apraksts: Sākot ar 1996.gada vasaru Latvijas Zinātņu Akadēmijas Nacionālās Mutvārdu Vēstures projekts, kopā ar "Cilvēkarchīva sadarbības projektu Amerikā", ir izvedis mutvārdu vēstures vākšanas apmācības talciniekiem un ekspedīcijas Latvijas laukos, lai ieskaņotu audiolentās Latvijas cilvēku dzīves stāstus, it sevišķi tos, kurus skārušas šī gadsimta represijas, lietojot ārzemju un Latvijas latviešu talcinieku darbaspēku, ar LF un citu latviešu organizāciju finansiālo atbalstu.

Projekta mērķi ir pieckārši. 1) Dokumentēt Latvijas tautu un latviešu šī gadsimta vēsturi, ieskaņojot pēc iespējas daudz un dažādu līdzdalībnieku liecības audiolentās un darīt tās pieejamas ikkatram interesentam. Ieraksti tiek apstrādāti grāmatai par latviešu garīgām vērtībām 20. gadsimtā; kopijas Latvijas 50 gadu okupācijas muzejam. 2) Apmācīt mutvārdu vēstures un intervēšanas teknikās talciniekus, lai tie varētu darbu turpināt savās mītnes zemēs, dokumentējot arī trimdinieku stāstus. 3) Dot iespēju ārzemju latviešiem, it sevišķi jauniešiem, iepazīt latviešu dzīvi Latvijā dziļāk nekā tas ir normāli iespējams. 4) Dot iespēju arī Latvijas lauku cilvēkiem pievienot savu stāstu mūsu kopējai vēsturei. 5) Veikt materiālu apstrādi un indeksēšanu, lai tie būtu pieejami jebkuŗam speciālistam un interesentam.

Prasām atbalstu no LF galvenokārt trijiem specifiskiem mērķiem: 1) lai varētu turpināt ekspedīcijas Latvijas laukos 1999. un 2000. gada vasarās, jo potenciāli vērtīgu intervējamo vēl ir daudz simtos, kas gandrīz visi jau ir gados, un tādēļ viņu stāstu ieskaņošanu nevar atlikt. 2) Lai varētu turpināt talcinieku apmācīšanu, jo ir pilsētas Amerikā, kur nevaram veikt intervēšanu apmācītu talcinieku trūkuma dēļ. 3) Lai izvestu indeksēšanu un nepieciešamo apstrādi jau savākti un nākamo vasaru materiāliem, tā lai tie būtu viegli pieejami visiem potenciāliem lietotājiem.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$8,000

Tiek meklēti.....\$4,050

Kopsumma.....\$12,050

Izdevumi 1999. un 2000. gada vasarām:

Ekspedīciju priekšdarbi.....\$ 800

15 dalībnieku izmaksa 1 nedēļai.....\$5,250

Audiolentas.....\$ 400

Ierakstu kopēšanu un apstrāde.....\$5,600

Kopsumma.....\$12,050

Atsauksmes: Solveiga Mieziņa, Profesore Toronto Universitātē: Dīvos gados šis projekts ir izveidojies par tiešām vērtīgu pasākumu ar vērā ņemamiem rezultātiem un nozīmi, gan vācot materiālus Latvijā, gan arī apmācot ārzemju latviešu talciniekus, kas tad darbu turpina savās

dzīves vietās, tā dokumentējot arī trimdinieku pieredzi. Neviens cits šādu darbu pašlaik neveic; tas ir jāveic ātri, kamēr vēl šī laikmeta dalībnieki ir mūsu vidū. Iesaku LF dalībniekiem atbalstīt šo projektu.

Inta Gāle Carpenter, Profesore Indianas Universitātē: Ar patiesu sajūsmu ieteicu LF dalībniekiem atbalstīt šo projektu, lai pieredzējušu speciālistu un intervētāju vadībā ieinteresēti un pienācīgi apmācīti talcinieki no visas pasaules varētu turpināt labi iesāktu mutvārdu vēstures un dzīvesstāstu vākšanas darbu, gan Latvijā, gan trimdā, kamēr šī gadsimta vēstures notikumu līdzdalībnieki vēl ir mūsu vidū. Šis projekts ir vienīgais, kas ne tikai dod iespēju vākt liecības pa visu Latviju, bet arī apmāca talciniekus, kas tad gandrīz visi turpina darbu savā mītnes zemē, ierakstot audiolentās arī trimdinieku dzīvesstāstus.

13. Vecā smēde.

Atbalsts projekta īstenošanai.

Darba veicējs: Andris Polis, agronoms, "Tožīņi", Inešu pagasts, Cēsu rajons, LV 4123 Latvija tālr: 4168251

Projekta apraksts: Piebalga agrāk bij viens no galvenajiem mājamatniecības centriem Latvijā. Kalēja amats bija viens no visvairāk izplatītajiem. Otrā pasaules kara, deportāciju, kolektivizācijas un gigantomanijas rezultātā kalēju darbnīcas Piebalgā vairs nav sastopamas. Neatgriezeniski zūd priekšstats par tā laika meistaru spējām, darba paņēmieniem, instrumentiem. Aizvien mazāk paliek tā laika izstrādājumu. Projekta autora ieceres: 1. Apzināt un savākt iespējami pilnīgu kalēja darba rīku komplektu. Jau savākti apmēram 50 rīki. 2. Savākt populārākos tā laika kalēju ražojumus - ratu un ragavu apkalumus, cirvjus, lāpstas, atslēgas, viras, ratiņu vārpstas, pakavus, skrūves u.c. izstrādājumus. Jau savākti apmēram 100 izstrādājumu. 3. Netālu no Kaudzišu mūzeja atjaunot smēdi tās sākotnējā izskatā. 4. Atjaunot smēdes iekšējo iekārtojumu darba spējīgā stāvoklī. 5. Novietot smēdē savāktos instrumentus un izstrādājumu paraugus. 6. Savāktu ekspozīciju izmantot, lai populārizētu amatniecības tradīcijas. 7. Sadarbībā ar vietējām skolām izmantot smēdi arodapmācības vajadzībām.

Ekspozīcijas vākšanai tiks izmantots plašs sabiedrības atbalsts. Projektu realizēs autors sadarbībā ar Kaudzišu mūzeju, izmantojot vietējos meistarus un materiālus. Vajadzības gadījumā iesaistīs skolniekus. Projektam paredzēts turpinājums, savācot arī citus mājamatniecības ražojumus un darba rīkus.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$7,300

Citi ienākumu avoti.....\$2,700

Kopsumma.....\$10,000

Izdevumi:

Materiālu vākšana.....	\$ 700
Būvmateriāli / celtniecība.....	\$6,300
Projekta izstrādāšana.....	\$1,000
Restaurācija, izstādīšana.....	\$2,000
Kopsumma.....	<u>\$10,000</u>

Atsauksmes: *M. Frīvalds, Inešu Pagasta padomes priekšsēdētājs:* Projekta "Vecā smēde" īstenošana palīdzēs saglabāt Piebalgas vēsturisko kultūrvidi un amatniecības tradīcijas. Inešu pagasta padome atzīst projektu par lietderīgu un iesaka to realizēt.

A. Rozenovs, Inešu pamatskolas direktors: Ar projektu "Vecā smēde" esmu iepazinies. Skolēniem vērtīgs izziņas materiāls ar izglītojošu raksturu. Uz šīs bāzes varētu veidot pulciņus, kas veicinātu amatniecības attīstību laukos.

14. Darba grāmata - Noteicējs: uzdevumi par sūnām un ķērpjiem.

Atbalsts grāmatas sagatavošanai un izdošanai.

Darba veicēji: *Ligita Liepiņa, LU Bioloģijas institūts, Miera iela 3, Salaspils, LV 2169 Latvija, tālr: 2-944988; un darba grupa.*

Projekta apraksts: Skolās trūkst mācību līdzekļu, kas ļautu skolēniem aktīvāk iesaistīties mācību procesā un kļūt pašiem par zināšanu ieguvējiem. Par sūnām un ķērpjiem informācijas ir ļoti maz. Tāpēc esam iecerējuši izveidot mācību palīglikmēkli, kurā būtu apkopotas izplatītākās sūnu un ķērpju sugas. Sugu noteikšanai tiks izmantotas skaidri saskatāmas un vienkāršas atšķirības, izmantojot fotogrāfijas un zīmējumus, tāpēc tā izmantošana neprasis īpašu sagatavotību. Grāmatas katra atvēruma dubultlapa būs veltīta sūnām un ķērpjiem mežā, vai pļavā, vai dārzā, uz kokiem uz akmeņiem, un uz augsnes, tādējādi skolēns varēs izvēlēties, kur strādāt.

Tā kā sūnas un ķērpji ir mūžzaļi, tad šo noteicēju - uzdevumu krājumu varēs izmantot visu gadu, jo sevišķi agri pavasarī, kad citu augu vēl nav. Sūnu un ķērpju iepazīšana notiks uzdevumu veidā, dodot iespēju pašiem pētniekiem noteikt sugas un arī apkārtnes gaisa piesārņojumu. Vienīgais sūnu un ķērpju noteicējs Latvijā ir izdots 1963. gadā, ir novecojis, praktiski neizmantojams un diemžēl arī bibliografisks retums. Projekta īstenošanas rezultātā skolēni saņems grāmatiņu, ko varēs izmantot praktiskos darbos bioloģijā.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$8,000	
Citu fondu atbalsts.....	\$10,000
Kopsumma.....	<u>\$18,000</u>

Izdevumi:

Drukas darbu sagatavošana, iespiešana.. \$11,600

Honorāri.....	\$ 4,000
Reklāma, administrācija.....	\$ 2,400
Kopsumma.....	<u>\$18,000</u>

Atsauksmes: *Viesturs Melecis, Bioindikācijas laboratorijas vadītājs:* Ligita Liepiņa strādā LU Bioloģijas Institutā pilnu laiku pie doktora disertācijas un var vadīt šo projektu.

Valdis-Ģirts Balodis, LU Bioloģijas fak. Botānikas un Ekoloģijas katedras vadītājs: Patreiz mācību procesam nav nepieciešamo izdales materiālu, jo sevišķi noteicēju, tāpēc lūdzam finansiāli atbalstīt šāda mācību līdzekļa sagatavošanu un izdošanu.

15. Koncertflīģeļa iegāde Emīla Dārziņa Mūzikas skolai.

Darba veicēja: *Ieva Liepiņa, mūzikologe, Kalnciema iela 10/12, Rīgā, LV 1048 Latvija, tālr: 7612332.*

Projekta apraksts: Emīla Dārziņa mūzikas skola (EDMS) ir vienīgā speciālā mūzikas vidusskola Latvijā, kurā mācās talantīgākie, pēc stingriem atlases kritērijiem izvēlēti bērni no visas valsts. Šīs skolas absolventi veido Latvijas un papildina pasaules mūzikālo eliti un uzskatāma par starptautiskas nozīmes talantu kalvi. Gidons Krēmers, Rasma Lielmane, Pēteris Vasks, Raimonds Pauls, Ilze Graubiņa, Teofilis Biķis, Armands Ābols, Inga Kalna - tie ir tikai daži no šīs skolas absolventiem. Kā negatīvs paradokss jau vairākus gadus iezīmējas labu, kvalitatīvu mūzikas instrumentu katastrofāls trūkums - sevišķi tas attiecināms uz tādu instrumentu kā klavieres: kā var veidoties prasmīgs profesionāls atskaņotājmākslinieks bez instrumenta?

Šobrīd EDMS radusies iespēja iegādāties augstvērtīgu instrumentu, kura kopējā cena ir \$23,000. Firma radusi iespējas skolai šo instrumentu iegādāties savā īpašumā, pirmo iemaksu izdarot \$8,000 apmērā, pārējo nomaksu veicot turpmāko divu gadu laikā. Tomēr arī tūlīt nepieciešamie \$8,000 EDMS ir nerealizējami.

Jūsu atbalsts būs nenovērtējams gan jaunās latviešu mūziķu paaudzes izaugsmei, gan vienlaikus - orientācijai uz plašāku klausītāju loku, jo paredzam šo koncertflīģeli pagaidām novietot mūsu skolas lielajā zālē, bet pēc laika - iecerētajā Pārdaugavas mūzikālajā centrā, kas ir mūsu nākotnes projekts.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$8,000.

Atsauksmes: *Ilze Graubiņa:* Šādas ieceres realizācija jau sen kļuvusi par izmisīgu nepieciešamību. Finansiālā krīze valstī nedrīkstētu kļūt par spēku, kas iznīcina plaukstošos talantus.

Prof. Teofilis Biķis, J. Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Speciālo klavieru katedras vadītājs: Uzskatu, ka

šī projekta īstenošana sniegtu nepārvērtējamu atbalstu Dārziņskolai - mūsu Latvijas lepnumam. Kur citur audzināsim savus bērnus - jaunos mūziķus, ja ne Latvijā?

16. Grāmata - Latvijas brīvvalsts brāļu Upīšu fotoattēlos.

Atbalsts grāmatas sagatavošanai.

Darba veicējs: Jurgis Skulme, gleznotājs, mākslas zinātnieks, Ozolkalnu ielā 10, Rīgā, LV 1056 Latvija, tālr: 7 994917.

Projekta apraksts: Projekts paredz anotētu fotoalbūmu, kas mākslinieciski augstvērtīgos un tehniski nevainojamos attēlos rādītu Latvijas ainavas pirms Otrā pasaules kara un padomju okupācijas postījumiem. Tā būtu gan Latvijas vēstures liecība, gan patriotiski audzinoša grāmata pēckara paaudzēm. Šāds apkopojošs materiāls Latvijā pēckara periodā nav izdots.

Latvijas ainavas ir attēlotas fotoatklātnēs apmēram simts gadu. Īpašs uzplaukums bija šā gs. 30-tos gados, kad konkurēja vairākas darbnīcas un izdevniecības. Te redzama vieta bija brāļu Pētera, Valdemāra un Augusta Upīšu fotodarbiem. Pēteris bija pasaulē pazīstamais selekcionārs, Valdemārs visu mūžu nostrādāja Latvijā par fotogrāfu un kinooperātoru, Augusts Latvijā bija lauksaimnieks un fotogrāfs, bet trimdā - līdz pensijai ir darbojies foto laukā.

Upīši visvairāk fotografējuši dzimtajā Vidzemē. Kolekcijā ir Gaiziņš, Lemju, Ķelēnu, Bākūža, Pelnu, Brežģa, Mucenīku, Zlastu kalni u.c., tāpat zināmi un mazāk pazīstami ezeri - Kāls, Ilziņš, Alaukstis, Inesis, Jumurdas, Kaķīša, Dzērves, Liezeres, Gulberes u.c. ezeri. Fiksētas Vidzemes pagastu un mazpilsētu ainavas, Daugavas krasti no Rīgas līdz Krāslavai. Fotografēta Ķeguma spēkstacijas būve. Latgalē - Daugavpils, Aglona, apvidus ap Skaistu, Dagdu u.c. Redzami okupācijas gados iznīcinātie krucifiksi, vērojami pēdējie šņorlauki. Rīgas atklātnēs ir galvenokārt pilsētas panorāma, arī Brīvības piemineklis, Brāļu kapi, Operas apkaime, parki, Vecpilsēta u.c. Jūrmalas kolekcijā ir arī Ķemeru sanatorija. Kurzemē fotografēts piejūras apvidus. No Zemgales zināmi vienīgi Jelgavas attēli. Autors ir apkopojis fotomateriālus un sagatavojis anotācijas. Nepieciešams redakcijas darbs un drukāšana.

Budžets:

Ienākumi:

No LF lūgtais pabalsts \$3,600

Izdevumi:

Redakcija, datorsalikums, skanēšana,
makets, materiālis.....\$1,500
Tipogrāfijas izdevumi un materiāli.....\$2,100

Kopsumma.....\$3,600

Atsauksmes: Anna Šmite. Misiņa bibl. vadītāja:

LAB Misiņa bibliotēka uzskata gleznotāja un mākslas zinātnieka Jurga Skulmes aizsākto darbu par kultūrvēsturiski nozīmīgu un atbalstāmu. Līdzīgu izdevumu mums līdz šim nav.

Vita Rinkeviča, Ogres Vēstures un mākslas mūzeja direktore: Projekts ir nozīmīgs, pirmkārt - līdz šim Latvijā publicētajos fotomākslas vēsturei veltītajos izdevumos minētā tēma nav skarta, otrkārt, maz apzināts, pēdējs, sistematizēts, klasificēts brāļu Upīšu atstātais vēsturiskais fotodokumentālais materiāls, un treškārt - projekta realizācija dotu iespēju konkrētāk iepazīties ar nozīmīgu posmu Latvijas fotomākslas vēsturē, iepazīt Latvijas brīvvalsts laika kultūrvīdi un kultūrainavu, kā arī fotomākslinieku radošās personības. Uzskatu, ka šāda projekta iecere ir atbalstāma.

17. Latgales keramikas vecmeistara A. Paulāna darbnīcas - cepļa atjaunošana.

Darba veicēja: Skaidrīte Apeināne, J. Raiņa Literatūras un mākslas vēstures mūzeja filiāles Raiņa mūzeja "Jasmuiža" vadītāja, Raiņa mūzejs "Jasmuiža", Aizkalne, Preiļu rajons, LV 5301 Latvija, tālr: 53-54677.

Projekta apraksts: Raiņa Literatūras un mākslas vēstures mūzeja filiāle Raiņa mūzejs "Jasmuiža" ir viens no Latgales kultūras centriem. Mūzeja ekspozīcijas materiāli vēsti par izcilā latviešu dzejnieka Raiņa jaunības gadiem, mācībām Rīgas pilsētas ģimnazijā un Pēterburgas universitātē, pirmajiem literārajiem mēģinājumiem. Raiņa personības izaugsmē liela loma ir tautas mākslai. Sevišķi bagātas Latgalē ir keramikas tradīcijas, kuras podnieki ir izkopuši un saglabājuši līdz pat mūsdienām.

Jasmuižā iekārtota pastāvīga Latgales keramikas ekspozīcija. Fondu krātuvē glabāto mākslas darbu kolekcijas sniedzas pāri tūkstošiem. Viens no visspilgtākajiem meistariem ir Andrejs Paulāns (1896-1973). Keramikā radošais darba mūžs pagāja dzimtajās mājās, darbnīcā un cepī. Pēc meistara nāves Raiņa LMVM un Preiļu rajona Raiņa vārdā nosauktā kolhoza vadība, lai saglabātu nākošām paaudzēm kultūrvēsturisko keramikas darbnīcu, to nojauc, pārveda un atjaunoja kā eksponātu Raiņa mūzejā "Jasmuiža". Ir pagājuši atkal gadu desmiti un jāveic cepļa konservācija un restaurācija.

A. Paulāna darbnīcas-cepļa atjaunošana veicinātu latviešu tautas mākslas labāko tradīciju saglabāšanu nākotnei, latviskās vides uzturēšanu Latgales etnografiskajā novadā. Mūzeja apmeklētāju jaunākajai paaudzei tā būtu lieliska iespēja iepazīties ar Latgales keramikas tradīcijām, kā arī pašiem praktiski izmēģināt spēkus šajā daļamatniecības jomā, kas modinātu viņos latvisko pašapziņu. Savukārt vecākās paaudzes apmeklētāji būtu gandarīti, ka viņu iesāktais darbs netiek pamests novārtā, bet gan turpināts un popularizēts tautā.